

tales til Afstæffelse eller anbefales til Indførelse, kunne vorde fleersidigen betragtet og sammenhængende og følgerigtigen behandlet i det Heles Lys og i Forhold til, hvad der iøvrigt kan ventes at blive hævdet eller at skulle opgives. Og kun forsaavidt som Betingelserne for en saadan Fremgangsmaade maatte være at tilveiebringe, vil Regjeringen derfor kunne vide sig kaldet til at fremkomme med de Forslag, hvoraf den nærmest venter en velgjørende, samtidigen frigjørende og befastende, Indfyldelse paa Folkekirken, saavel i dens Indre, som i dens Stilling til Staten. En saadan forberedende og indledende almindelig Overveelse kan imidlertid ikke ventes at udgaae fra nogen Enkeltmand. Og den vilde, selv om dette forøvrigt var muligt, heller ikke fra nogen Enkelt kunne modtages med den fornødne Tillid. I den er det nemlig, — hvad navnlig den nærværende Slægt har baade et klart Syn for og et fuldt bevidst Krav paa —, at tvende, saa at sige, Elementer maa mødes til aandelig Paaavirkning af hinanden, paa mangt et Punkt vel til indbyrdes Brydning og Bekæmpelse, men derigjennem saa til indbyrdes Forstaaelse, gjensidig Begrændsning og Forsoning. Thi der maa paa den ene Side den høieste og rigeste Sagkundskab, som er tilstede i Folkekirken og hos dens Lærerstand, finde Udgang og Udførelse til at komme fuldstændigen til Orde. Og der maa paa den anden Side den under de bestaaende Forhold indsamlede deels glædelige, deels sørgelige Erfaring, og den i Genhold dertil stedfindende Attraa og Trang hos Folkekirken's menige Medlemmer ligeledes, og det som ligeberettiget Faktor, faae Leilighed til at gjøre sig gjældende. Ifølge Overbevisningen om Nødvendigheden af, at der tilveiebringes et saadant Forarbejde, og ifølge Erfkjendelsen af den betydningsfulde Indfyldelse, som den i Aaret 1854 samlede Kirke-Kommission har havt til at fremkalde og støtte Forholdsregler, der nu tør agtes almindeligen paa-fkjennede, er det derfor, at der paa Forslag til Finantslov for 1868—69 vil findes opført en Begjæring om det Udgiftsbæls, som forelobigen er anset fornødent, for at Regjeringen ved en dertil nedsat Kommission, der agtes sammensat af geistlige og verdslige Medlemmer,

kan tilveiebringe en indgaaende og omfattende Betænkning med Hensyn til Forslag og Forholdsregler, der gaae i den antydede Retning; til videre Udvikling af Folkekirken's Stilling og Indretning som saadan under samvittighedsfuld Bevarelse af dens evangelisk-lutheriske Charakter og af Betingelserne for dens dermed stemmende friere og fyldigere indre Udfoldelse af dette sit Væsen.

Dette forudsat, kan det nu vistnok ved første Diekast synes mindre følgerigtigt, allerede forud for en saadan indledende og forberedende Foranstaltning at forelægge Forslag til en enkelt Lov, der gaaer ud paa Ændring i Henseende til Noget af det hidindtil paa det kirkelige Omraade Almindelige. Og det vilde vel ogsaa virkeligen være at betragte saaledes, dersom det Forslag, der her forelægges, og som i tildeels saare forskjellige Bearbejdelser allerede har gennemgaaet en Række af Stadier, virkeligen indeholdt eller dog umiddelbart forte henimod alle de Følger, for hvis Skyld det har vaakt saa stor en Bevægelse, baade levende Tilslutning og bestemt Modstand, saavel i Repræsentationen som i Pressen og hos en anseelig Deel af Fædrelandets Befolkning. Dette synes imidlertid ingenlunde at være Tilfældet. For en rolig og uuhildet Overveelse turde det derimod allerede forelobigen vise sig som det Rimeligere, at den største Deel af den lange Række af Muligheder, hvortil næsten enhver Forandring i noget Bestaaende og Vedtaget fra først af synes at aabne en stadig vøgende Udsigt, i nærværende Sag ville vedblive at være Muligheder. De ville vedblive at ønskes af Nogle, at frygtes af Andre, indtil Man efter en Aarrække er bleven vant til Forandringen og finder den — ligesom det i de senere Aar er gaaet med flere, der fra først af modtoges med ligesaa stor Bevægelse — ret vel indpasset i de øvrige Forhold. Men i ethvert Tilfælde er der paa den anden Side mere end een Betragtning, som indtrængende opfordrer til og vel egenligen nødvendiggjør, at netop det i det foreliggende Forslag behandlede Forhold, forinden den omhandlede Kommission kan træde i Virksomhed, maa søges bragt til en tilfredsstillende Afgjørelse. Og heller ikke skjønnes der at være nogen Fare for, at en saadan Af-